

să pörte patru ani de zile un provisoriu înfricoșat, care provisoriu nu am voi să atingem iar cörde delicate, se vorbesce tare, că mulți din pasiviști cei mai de frunte nu vor să'l suferă, ci ar activa bucuos, dacă afurișii de unguri nu ar fi așa de sgărciți cu posturile și dacă nu ar fi așa de egoiști, ca să caute a le umple mai numai cu de a naționalității lor.

Spre a ne îngrădi în contra vre unui prepus rușinos național noi declinăm dela noi acele faime, că ar fi pasiviști și încă de frunte, cari caută și alergă după posturi prin anticamerale guvernului unguresc. Când considerăm lucrul din partea practică, trebuie însă să ne zicem, că o stare nenormală fără de deregători naționali ne împuținează inteligența și ne vatămă interesele naționale economice.

Este vorba și despre compromiterea drepturilor ce le aspirăm. Nu ne vom întörce iarăși la exemplul Irilor, și din causele arătate chiar în acest articol mai sus, nu ne vom provoca nici la croați nici la galițieni, cari când vreau să protesteze cu succes, o fac cu țera întrégă, nici la cehi, cari au eler și aristocrație puternică, și vom indigita la un popor de aceeași sorte (de și mai favorabile) și în aceeași patrie cu noi, la poporul săsesec. Acest popor e restréns numai la peteul de loc, pe care el îl boteză cu atăta predilecțiune și perseveranță pe numele seu. Are aceiași zelosie pentru drepturi naționale ca și noi, și a urmat aceeași politică pe care o urmaram la 1863—4 și noi. Au pierdut aceeași dietă și aceleași legi speciale pe cari și noi. Despre acest popor istoria lui de șapte sute de ani ne dovedeste că cu multă prudentă și cercumspectiune și a apărut interesele sale. De el putem fi siguri că le apără și acum. Și ce face? Eată activ și reprezentat în dieta Ungariei. Nu e mulțumit nici el cu situațiunea în care s-a vëzut străpus prin schimbările dela 1865—7, înse caută să mântue pentru esința sa cea ce pöte. Acésta este nu numai dreptul, dar prima datorință a fie căruia cătră esința sa.

A fi zeloși cătră acésta primă datorință nu pöte însemna nici odată a compromite drepturi, mai ales de cele naționali-politice, cari până când o națiune este în viață sunt neprescriptibile, cari încetă numai când națiunea a încetat de a mai exista, sau când ea nu mai voesce să existe, negându-și orbesce antecedentii sale.

Români activiști când s'au decis pentru activitate au avut în vedere situațiunea întrégă. Ei sciau că vor avé să întâmpine greutăți, vedeau că unele din drepturile acuisite vor fi ignorate. Dară tocmai pentru-că vedeau toate acestea se temeau ca drepturile aceste acuisite să nu möră cu sistemul ce abia mai era cald; căci sistemul încetase de a sufla. Datoria Românilor e dară de a cerca și în fine de a isbuti cu aducerea la valöre a aspirațiunilor lor de drept ori sub care sistem și ori sub care împregiurări, și atunci drepturile pretinse de noi pot fi pentru óreși-care

tineri de totă virsta, cari, sunt departe de a fi emoționați ca mine când pentru prima dată vëzui pe Alexandri. Fericită evoluțiune culturală care îndreptățește pe cel din urmă pierde-vară, sau pe cel din urmă absolvent de gimnaziu să te abordeze cu scrisori, în cari îți aduc: „încredințarea stimei lor!“ or, când te întilnesc acasă sau pe stradă, nu așteptă să le dai tu mâna, ci îți o întinde pe a lor fără prealabilă cheltuială de jumătate sfanț pentru săpun!

Tempora mutantur!

Unii zic că aceasta se chiamă democrație, eu o numesc lipsă de creștere.

Pășind pragul camerei lui Alexandri, ca într'o biserică, n'am întins mâna să apue pe a lui, ci el, — o fericire! — cum era tologit pe o canapea, la ministrul P. P. Carp, se ridică din tologeala lui și înaintă spre mine. Apucându-mi mâna, mă trase după el mai aproape de societatea reunită în jurul lui. Acolo erau, răsturnați pe un fotoliu, boerul Rolla; pe un altul Dumitru Ralet, viitorul vörníc bisericesc a lui Grigorie Ghyca Vodă; lângă masa de nuc din fața canapelei, stătea Alecu Russu, cel care nu tîrziu avea să se ilustreze printr'o serie de articole în „România Literară“ a lui Alexandri, — articole de critică a limbei române scilociată în București și Ardeal.

timp ignorate, pot fi suprese chiar, dar mai tîrziu prin desă repețire a lor tot trebuie să vină la valöre. Nu de sistemele politice, ci de drepturile noastre să ne doră.

Credem așadară, că cei ce sunt din cugete curate interesați de sörtea națiunei române, nu numai că vor consimți dar vor și conlucra alătura cu noi în înțelesul celor zise până aci.

Noi scim, că nu suntem isolați în ideile ce confesăm și scim, că nu am fost isolați nici până acum. Ba chiar și din cei ce se păreau a aproba pe pasiviști, în faptă lucră, cea mai mare parte, în înțelesul activității.

Este așadară förte consult, ca după ce cu paguba noastră am făcut o scumpă experiență, să începem a fi mai mobili, ca să nu amurțim de tot. Să începem din tóte părțile a concurge cu ideile noastre în direcțiunea unică salutară pentru noi, ca să nu fim uciși de spiritul progresist al timpului și să nu fim lăpădați afară din patrie, precum se lăpădară Polonii. Și apoi vină ce va veni preste noi, deprinși mereu în luptă, nu vom fi nici neîndemănatici, nici surprinși de nici un eveniment.

Căștigul cel mai mare însă va fi că pornind la lucru în comune, în comitate, scaune și districte, în adunările unde se află reprezentată țera, noi am fi adunați pe lângă un principiu, ca o trupă pe lângă un stindard. Puterile, cari astăzi lucră luptându-se între sine s'ar întörce tóte la o luptă pentru noi toți. Atunci nu am mai fi activiști și pasiviști, ci fii unei și aceeași națiuni. Am lucra mai cu succes pentru națiune și am capacita mai ușor și mai curând despre lipsa de a fi respectate pretensiunile noastre și pe conlocitorii de altă naționalitate, în interesul patriei noastre comune.

Dotatiunea clerului.

Desigur întreg clerul așteptă să vadă rezolvată afacerea întregirii dotațiunilor parochiale dela stat. Drept acea nu va fi fară interes a comunica cetitorilor nostrii starea, în carea s'ă află și sörtea fasiunilor făcute, conform înformațiunilor din parte competentă.

Fasiunile cu tóte aclosele lor s'au înaintat la timpul seu înaltului guvern, care în lipsă de ómeni cu cunoscința limbei române nu le-au putut esamina, până nu i s'au prezentat din partea unui esmis consistorial parte traducerii parte estrase maghiare din întreg colosul actelor privitoare la întregire. Astfel s-a făcut posibilă esaminarea fasiunilor, care la guvern este terminată. Cele mai multe fasiuni însă sunt incomplete, în deosebi sunt mance aclosele cölelor B., cari n'au putut fi făcute din centru, cum s-au făcut bună-órá la cölele A., din care abia câte-va se excepționéză.

Eram în fața unui areopag literar, emoțiunea mea era förte mare.

— Iacă Alecule și boerul Dumitru Ralet și d-ta dragă Rolla, zice Alexandri prezentându-mă, iacă tînărul autor al „Visului“ care l'am citit dăună-zi împreună.

Rolla, Ralet și Alecu Russu își întörseră ochii cu óre-care curiozitate spre mine.

De i-am salutată or nu, nu mai știu. În cap îmi răsuna numai vorbele: „autor al „Visului“ care l'am citit împreună!“

— Mi-au citit „visul“ împreună! Ce onóre!

Alecu Rusu, Rolla, Ralet, îmi apucară pe rînd mâna dreaptă care sfiosă bălăbănea mai mult spre spate. Alexandri mă atrase pe un fotoliu, lângă masă, mă făcu să șez zicîndu-mi:

— Bine tinere, ai scris nu numai frumos, dar ai criticat și drept pe acei cari strică minunata noastră limbă românească.

Și începură tus-patru a recita părți din mica mea lucrare, pe cînd eu, gotcă la față de plăcere, mi se părea că mereu cresc în corp și picior de n'o să mă mai încapă nici fotoliul, nici camera!

Din acea zi eu am rămas credincios condeiului pînă la virsta de astăzi împins, în primele mele lucrări, de marele Alexandri.

Spre a ușura acum corecta compunere a documentelor ce se cer la cölele B., s'au compus de aici formule și blanchete în conformitate cu legea și cu instrucțiunile ei explicative și în special conform instrucțiunii ministeriale dela 6 Octobre 1899 Nr. 76.358, dar cu deosebire pe baza experiențelor căștigate de esmisul consistorial în secțiunea II din ministerul cultelor, căreia aparține afacerea așanumită a congruei.

În septămănilor ultime au și început a sosi la Veneratul Consistoriu fasiunile unor parochi, cari să provéd cu formularele de documente tipărite și să trimit împreună cu un amenunțit cercular explicativ direct parochilor spre întregire. Cei ce vor primi deci cölele trimise, trebuie cu deosebită atențiune să cetescă dispozițiunile cuprinse în cercular, să și facă calculii necesari separat și după ce s'au precizat tóte conform prescrișelor să le prezenteze spre înducere în documentele tipărite fie primăriei, fie comitetului parochial ori protopopului, care are să estradee respectiva adeverință. Acésta se cere cu atăt mai mult cu cât **nu sunt admise abateri dela cölele deja umplute**, și spre a evita stersăturile abia descifrabile, cum adeseori s-au făcut până acum.

Firesce, că vor obveni casuri, unde formularele tipărite nu se vor potrivi ad literam și unde referințele locale vor pretinde indicarea de momente speciale. În asemenea casuri formularul va servi ca o indigitare, pe baza căreia și după îndrumările speciale, ce se vor da, să se compue documentul necesar și adecuat casului special.

Fasiunile întregite de parochi vor fi prezentate protopopilor concernenți, cari vor avea să **le examineze strict** și numai după ce vor afla **tóte deplin corecte** le vor înainta cu posibilă grabă veneratului Consistoriu. Să accentuéză acésta cu atăt mai mult cu cât mulți protopopi au prezentat aici fasiunile aproape fără nici un control; altcum cu greu se pöte esplica manciatea adeseori bătătore la ochi.

În deosebi să atrage protopopilor atențiunea la o împrejurare. Întregire dela stat capătă numai acele parochii, cari au existat înainte de 1 Ianuar 1898, ca parochii de sine stătătore. Despre acésta se vorbesce pe pagina 1 și în rubrica 1 a cölei B, unde parochii au indicat „că parochia există din anul cutare, din vechime, etc.“ dar afirmațiunea acésta nu este întărită cu document separat. Cu ocașiunea revisuirii protopopii pot deci să întărésză acele date accentuând unde nu este, în deosebi „că parochia a existat înainte de 1 Ianuarie

1898 ca parochie de sine stătătore“. Acésta clausulă la acelaș loc să o sub-scrie apoi și se pue și sigilul oficial. În anumite casuri să cere despre acésta și document special. Acesta să se estrade de oficiul protopopesec.

Éta ce zice despre acest punct cercularul consistorial Nr. 4629 Plen.

Ad B. pag. 1.

La unele comune se cere să se dovedescă **datul înființării parochiei**, căci numai acele parochii capătă întregire, cari au existat înainte de 1 Ianuarie 1898. În aceste casuri oficiile protopresb., să estradee documente, în cari — dacă pe baza spuselor bătrânilor satului, pe baza datului facerii edificiiului bisericesc, pe baza unor inscripțiuni ori a datului de pe antimis etc. nu vor puté constata terminul înființării, — să constate cel puțin atăta, că **„parochia a existat ca parochie de sine stătătore înainte de 1 Ianuarie n. 1898“.**

Acelaș lucru se cere și pentru cele mai multe din **parochiile vacante**, cu acel adaus, că pe lângă eventualul dat al înființării — și care trebuie să fie cel puțin înainte de 1 Ianuarie 1898 — se mai cere să se indice:

- a) de când e parochia vacantă?
- b) ce a causat vacanța (mörte, strămutare etc.)?
- c) după vacanță nu și-a perdat cumva parochia independentă?
- d) nu a devenit filie la altă parochie?
- e) nu a intrat în comuniune (társégházviszonyban)?
- f) une-ori se mai cere indicarea motivelor, din cari nu s'a întregit sau nu s'a putut face întregirea.

Formulariul casului ultim sună așa:

Ad. B pag. 1.

În afacere de congruă fără timbru.

Adeverință.

Prin acésta se adeverescce din partea subsemnatului oficiu protopresbiteral, că parochia gr. or. română din comuna N. N. după spusele bătrânilor s'a înființat... deci a existat înainte de 1 Ianuarie 1898, ca parochie de sine stătătore.

În vacanță a ajuns oficiul parochial la anul... prin... parochului.

Parochia este și astăzi independentă și nu a devenit *nici filie* la v'o altă parochie din apropiere, *nici* nu a intrat în *comuniune* cu altă parochie vecină, din contra de repețite-ori s'au făcut pașii pentru întregire, dar deoparte din lipsa de candidați, de altă parte din lipsa de venit atrăgător și suficient nu s'a putut încă întregi.

¹⁾ din vechime, eventual să se pună și un an, care se va putea afla și constata.

²⁾ mörtea, strămutarea, etc.

În „România Literară“ am publicat în 1855 nuvela mea istorică „Logofétul Baptiste Veleli“ mult lăudată de el și de Costache Negruți.

Intr'un bilet ce-mi dete, pentru Ubicini, — cînd plecai mai apoi pentru studii în Franța, Alexandri mă recomandă ca pe unul din cei d'întii redactori ai „României Literare“.

După întörcerea mea de la studii, Alexandri îmi scrisc numeröse epistole, despre cari aiurea voi avea de vorbit. Cînd, pentru motive ce mai departe voi arăta, căzui în disgrăția „Junimei Literare“ din Iași, Alexandri îmi scrisc o epistolă prin care califică, nu prea în termeni delicati, noua direcțiune. Intre altele îmi zicea: „Columb a descoperit America și ea nu se numeste Columbia. Noi am întreprins lupta contra scilcietorilor de limbă românească și direcțiunea noastră d. Maiiorescu și-a apropiat-o, botezînd-o nouă!...“

Primele bătăi de inimă.

Eram de 17 ani, de o modestie care-mi deschisese calea în multe pensionate de fete. Cînd vre-una mai semeată își adîncea ochii asupra-mi, simțeam sîngele afluindu-mi la față și plecam ochii în jos. La pensionatul Joye, bărbatul dómnei, un om bătrîn și lung

la corp, fără mustăți și cu capul pe jumătate chel, era mai mult „un hómme de peîn“ de cît un impiegat cult al școlei. Tótă ziua tăia zahăr, la masă tăia fripturi și împărția la fete. Într'o zi era onomastica lui: masă mare la care am fost învitat și eu.

Papa Joye, la șampanie a voit să mă chefuiască. C'ún singur pahar eram gata, căci nu gustasem nici odată din asemenea băutură. Cu tóte acestea am fost cuminte, deși mult petrecu papa Joye cu locuacitatea mea. Se pare că grăiam tot despre școlă și despre notele ce dădeam la școlari. Încercarea aceasta mă recomandă și mai mult d-nei Joye.

Aveam de coleg, profesor la pensionat, pe Her Starke, un german de Nord, nalt, subțire, blond ca spicul de grîu, cu mustățile bălane croite pe păhar... Preda l. germană cu „iut morhen“ (gut morgen), nu era mulțumit de nici una din sutele de mii de gramatici germane tipărite și dicta fetelor o nouă gramatică, ce de sigur rămase netipărită. Era dealtmintrelea förte simpatic și voios. Mai preda în pensionat și calligrafia și în adevăr că scria minunat în gotice, deși ținea condeiul numai între două degete sgribulite pe el. Era și ceva zugrav, căștiga bine făcînd „șilduri“, adică table cu firme. (Va urma)

Un lucru laudabil ni se aduce la cunoștință din Sighișoara. Femeile române de acolo sub conducerea onorabil domne Moldoan, soția producerea lor de domne, au introdus un disc special, depunând fiecare în Dumineci și sărbătorii dinariul lor în o cutie cu lăcat, care după umplere, se deschide de casieră și banii se depun la bancă. Menirea sumei adunate este ornământarea biserice, în care scop s-au procurat deja obiecte în preț de peste 50 corone.

Din această încercare, pe lângă care femeile se grupează cu multă dragoste, se prevede dezvoltarea unei reuniuni în tota regula.

Inaltpresfinția Sa, aflând despre nobila inițiativă a femeilor noastre din Sighișoara, le-a exprimat pe celea oficiului protopopesc mulțumita sa și împărțându-le archierescă sa binecuvântare, a dorit deplin succes tuturor pașilor lor salutari făcuți întru înfrumusețarea casei Domnului și pentru alte scopuri laudabile, care urmăresc progresul nostru în ori-ce direcțiune.

Noi încă ne bucurăm, când aflăm, că barem ici-colea prind rădăcini sfaturile și ideile pentru cari pleadăm, mânați de dorul de-a vedea în sinul credincioșilor noștri din toate comunele puțină mișcare, puțină viață, care să se desvôle mereu, și să crească în intensitate până va cuprinde curentul pornit pe toți, deșteptându-i din somnul, din indiferentismul, care a cuprins până și pe aceia cari după poziția lor ar trebui să fie agitatozii tuturor mișcărilor spre progres.

Din Treiscaune.

Stimate Dle Redactor!

Permiteți-mi Vă rog, ca în scurt să Vă fac un raport relativ la sfințirea bisericei noastre gr.-or. din *Sepsi-Sângeorgiu*, sâvârșită Duminecă în 16 Iuliu a. c.

Era o diminută frumoasă, ceriul senin se pare că anume favorizează festivitatea de mult așteptată; se pare că acea zi senină și luminosă e o prognoză pentru un viitor fericit al acelei parohii.

Actul sfințirii biserice se începu cu credința și speranța că Atotputernicul va lua sub scutul său și pentru viitor acea sf. bis. și pe credincioși ei ca din amotélă, mai bine zis din degenerarea în care se aflau până de prezent, să fie întăriți în credință și dragoste către biserica lor strămoșescă, în speranța zic, că cu timpul — dacă acela va sosi ore-când, să fie buni și credincioși apărători și susținători ai acelui locaș și religiunii strămoșești.

Dorința mea emanază din acea tristă împrejurare că, fie bisericele noastre demult, încă din strămoși nu mai vorbesc limba română, și numai religiunea și biserica ia mai susținut ca aparținători nației noastre până în prezent.

O bună constelațiune, ba chiar o minune ar trebui să se ivască pentru-ca să-i mai putem păstra pentru biserica noastră. Mare durere! Cum și când se va ivi!

Curentul actual de maghiarizare și apostasia religioasă sunt la ordinea zilei, aceste să urmăresc prin ori-ce mijloc, fie prin amenințări, fie prin căsătorii mixte care sunt voluntare, fie zis și prin volnicia, prosperază, văzând cu ochii — în detrimentul bisericii noastre, această procedură s-a urmat încă din secolii trecuți, astfel ne-am împuținat, astfel ne-am asimilat cu străinii în secuime.

Sub astfel de împrejurări se sfinți biserica din Sângeorgiu, speranța pentru conservarea elementului nostru în acea parohie va depinde de nou alesul paroch și sprijinirea lui din partea autorităților noastre bisericești. Am credință că densul 'și va implini cu sfințenie datoriile sale de protopop românesc în ceea datorită. Problema i va fi grea, dar cu speranța în Dumnezeu făcă-și datoria.

Să revin acum la actul sfințirii:

La însărcinarea Excelenței Sale Preabunului nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu, s'a urmat actul sfințirii în modul urmat, pontificând P. O. D. protopresbiter tractual Dem. Coltofeanu asistat de dl protopop Voinea din Brașov și alți trei parochi tractuali. Cântările le-a executat și condus dl protopop.

Nicolae din Brașov spre admirarea celor prezenți.

Lume era multă de toate confesiunile, biserica era ticsită.

În decursul sf. liturgii, ne onoră cu înalta prezență Ilustritatea Sa Domnul comite-suprem al Treiscaunelor Potsa József, însoțit de domnul vice-comite Szentiványi, reprezentanța magistratului, parohul ev. ref. și alți mulți onorații sosi din localitate. Cam pe la finea liturgiei sosi și Ilustrata Dămnă Br. Szentkereszty împreună cu fca și fiul său, patróna acestei biserice.

Ceremonia a decurs în mod festiv. Un discurs magistral în limba română ținut dl protopop tractual, în care accentuă meritul dlui jude de tribunal *Alexiu Onițiu* carele pe timpurile acele era locat în Sângeorgiu.

Și acesta cu tot dreptul, căci dacă densul nu era aci, nici odată n'ar fi fost această pompasă biserică. Zidirea biserice a fost plăsmuită în inima și sufletul său nobil; pentru executarea s'a angajat isvórelor din cari se edifică s'ea îngrajit, a mijlocit colecte, a ostent fără preget, a sacrificat și s'a spus chiar pe sine și familia sa. Pentru a-i pute arăta meritele sale ar trebui umplute mai multe colone de ziare, este însă de prisos, căci ce laudă mai mare îi putem aduce, decât constatând, că biserica frumoasă din Sepsi-Sângeorgiu e rodul ostenelelor sale. Urmă apoi cuvântarea în limba magiară ținută de părintele Augustin Cosma din M. Ujfalú, care a pus în uimire pe străini, cari au fost în poziția de a o și judeca.

În fine după terminarea ceremoniei bisericese, la care au prânzat în casa vădulei preotese, a urmat pe lângă alte preoții celebranți, parohul ev.-ref., un senator magistratual, dl director Vlaicu și alți doi domni din Brașov, comitetul parochial din loc, câțiva tineri învățători și studenți români.

Toastele încă n'au lipsit; primul a fost în onorarea Excelenței Sale Preabunului nostru Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu. Seria toastelor a fost lungă, despre care nu amintesc, căci ea a urmat ca după obicei.

Impresiunile câștigate cred că au fost pentru cei prezenți: bucuria pentru sfințirea biserice și dorul pentru prosperarea și conservarea poporului credincios de acolo.

Primiți Vă rog asigurarea stimei ce Vă păstrează.

Un participant.

Din România

(Complotul bulgăresc.) Instrucțiile ce se fac în cauza asasinării regretatului profesor Stefan Mihăileanu au scrat la ivălă faptul, că asasinul a lucrat ca instrumet al comitetului revoluționar bulgar din Sofia.

Guvernul român pentru a pune capăt numeroselor atentate la viața cetățenilor români, va lua cele mai energice măsuri si adecă va expulza un mare număr de externe bulgari din țară. Ministrul deexterne român a cerut dela guvernul bulgar să dea în judecată pe toți membrii consiliului irredentist bulgar și a făcut responsabil pe agentul român dela Sofia pentru executarea instrucțiunilor date în scopul acesta.

Guvernul se comunică din București guvernul austro-ungar și german au intervenit la Sofia pentru disolvarea comitetelor revoluționare, sub amenințarea de represalii.

Convocare.

Adunarea cercuală a despărțământului *Abrud-Câmpeni* al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român” se va ține în 19 August n. 1900 la 11 ore a. m. în comuna *Săcătură*.

Program:

- Deschiderea adunării prin președinte.
- Raportul: a) al secretarului, b) al cassariului.
- Stabilirea bugetului pe anul următoriu.
- Alegerea unei comisii pentru încașarea taxelor dela membri vechi, înscrierea de membri noi și raportul comisiei.

5. Raportele agenturilor comunale.

6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunei”.

7. Generală a „Asociațiunei” însinuare la președinte cu trei zile mai înainte și eventuale declamări.

8. Propuneri făcute în cadrul statutelor.

9. Verificarea protocolului.

Din ședința comitetului despărțământului, ținută la 30 Iuliu n. 1900.

Dr. Basiliu Preda

directorul desp.

Demetriu Goia

not. desp.

NOUȚĂȚI

† **Ieroteiu Beleş.** Primim durerósa știri, că veteranul Arhimandrit Ieroteiu *Beleş*, fost vicar episcopesc și președinte al consistoriului din Oradea mare, a încetat din viață eri după amiazi în Totvărădia. Inmormântarea se va face mâine.

* **Intoleranța maghiară.** Pe ziua de Sf. Ilie a fost convocată la *Sanislău* adunarea generală a despărțământului *Satmar* al „Asociațiunei” adunare împreună cu concert și petrecere, dar organele administrative, care ved cu ochi rói orice nisuiță a Românilor spre desvoldarea lor culturală, au interzis ținerea adunării și a concertului sub pretextul caraghios, că ținându-se tot atunci adunarea Reuniunii învățătorilor din *Sătmar*, se vor întruni prea mulți Români și vor periclită siguranța statului.

La petrecerea ținută numai în urma concesiei exonerate dela ministru, un solgăbiru mai voinicos s'a repezit cu furie disperată la o domnișórá română și i-a rupt *tricolorul dela brâu*.

Pressa maghiară ca totdeauna intervenind aceste tapte brutale, tãmiáză simțului patriotic al intoleranților șovinisti din *Sătmar*.

* **Sora poetului Eminescu,** dónna *Aglaia*, soția căpitanului de infanterie *Garais*, a încetat din viață la 30 Iulie a. c. în *Cernáuți*. Inmormântarea s'a făcut în 1 August n.

* **Societățile culturale române din Bucovina** au cumpărat în zilele trecute cel mai frumos palat din *Cernáuți*, otelul *Weiss*.

Acest palat va primi numirea de *Palat Național*, unde vor fi instalate birourile tutulor societăților culturale și economice ale rominilor bucovinieni, precum și clubul partidului național român.

Aici va fi concentrată întreaga viață românească a Bucovinei.

† **Iosif Szlávy.** Un personaj marcant în viața de stat a Ungariei *Iosif Szlávy* fost ministru president, dela 1882 custode de corónă, president al casei magnaților, consilier intim etc. a repausat în etate de 82 de ani la *Zsitva-Ujfalú*. Decedatul era unul dintre aderenții școlei lui *Deák*, căreia i-a ramas fidel până la fine.

* **Conferența interparlamentară** a păcei ce s'a ținut la Paris, s'a închis *Vinerea* din săptămâna trecută.

S'a hotărît ca anul viitor comitetul conferenței să ție o ședință în Berna și în 1902 conferința să se întrunească în Viena.

În comitet este ales pentru doi ani din partea României dl *V. A. Urechiă*.

* **Ofen-Pest.** S'a întemplat, că primăria orașului *Budapesta* a retrimis neresolvat un act sosit dela consiliul orașului *Viena*, numai fiindcă era adresat la *Ofen-Pest*. La acesta primăria din *Viena* a decis să-și susțină hotărârea anterioară, de a întrebuița numirea de *Ofen-Pest*, pe lângă următórea motivare:

Numirea *Ofen-Pest* nu e volnică, ci e numirea istorică a orașelor acum unite *Ofen și Pesth*, pe când numele „*Budapest*” se întrebuițează numai de vr-o câteva decenii. Multe orașe ce au însemnătate mare culturală și istorică, diferitele națiuni culturale le numesc în limba lor. Magistratele și alte autorități ale acestora, precum și orașe de însemnătate culturală primesc și resolvă fără nici o obiecțiune scriptele în cari orașul respectiv e numit în limba străină. Atitudinea contrară a magistratului órecărui oraș póte fi privită și ca despectare a însemnătății culturale și istorice a orașului propriu, mai de parte magistratul orașului *Ofen-Pesth* și el însuși numește *residența și capitala imperială*

Viena cu numirea „*Bécs*”, nepriceput pe întreg rotogolul pământului. Prin urmare magistratul capitalei și residenței imperiale, trece la ordinea zilei peste seditența magistratului din *Ofen-Pesth*, dte 12 Iulie a. c., susținându-și concludul din 21 Iunie 1900, prin care față cu magistratul se indicase a fi de dorit întrebuițarea numirii „*Ofen-Pesth*”.

* **Nouă emisiune de acțiuni la „Plugariul.”** Direcțiunea instituit de credit „*Plugariul*” din *Sécádate* a emis prospect și colă de subscripție la o nouă emisiune de acțiuni pentru urcarea capitalului social la suma de 20,000 coróne. Acțiunile vechi valorând 116 coróne, pentru a nu micșora valoarea lor, se va solvi și pentru acțiunile acestei emisiuni 116 cor. plus 2 cor. spese. Terminul de subscriere e fixat până la 1 Septembrie, st. n., când va fi a se solvi 10% din suma subscrișă, iar restul în 5 rate lunare anticipative. La cas, că se vor subscrie acțiuni preste suma preliminară, direcțiunea va decide urcarea capitalului social la suma de 30,000 coróne.

* **Mare defraudare la postă.** Conducătorul oficiului postal din *Sebes-Kellemes* *Iacob Bott* și-a luat la începutul lui *Iulie* un concediu, care a expirat de vr'o 2 săptămâni fără a se mai întórce la slujbă. Direcțiunea poștei din *Casovia* a ordonat scottrarea casei și cu ocazia acesta s'a constatat lipsa sumei de 42,000 cor. S'a făcut imediat arătare la tribunal, care a dispus curentarea defraudantului.

* **Pedepsa asasinului Bresci.** — Pe deapsa ce se va da asasinului *Bresci* (pedeapsa cu mórte fiind desființată în Italia) este întemnițarea pe viață, însoțită de niște asprimi cari, după spusa judecătorilor, n'au alt scop de cît să prelungească cît se va putea mai mult viața păcătosului, pentru ca să-și expieze crima chiar în această lume.

Primele cinci luni le petrece condamnatul pe viață cu pâne și apă într-o încăperei întunecóșă de 2—3 metri cuadrați. Drept pat fi servește o rogojină. Dacă nu se pórtă bine i se aplică, după găsirea cu cale a administratorului temniței, gulerul de fer sau patul de forță, un fel de sicriu în care e pus cu mâinile și picioréle legate. După trecerea acestui stagiului de noviciat, este pus pentru zece ani în celulă. În acest timp de zece ani fi e interzisă ori ce muncă, nu'i e permis nici să fumeze, nici să citească nici să vorbească; preumblarea sa zilnică constă în a umbla timp de trei óre în sus și'n jos între două perei goi. Dacă supravețuește acestor zece ani este supus pînă la sfrșitul vieții regimului ordinar al temniței. Pînă acum însă nimeni nu a dus-o atât, ci condamnatul sau a înebunit sau a murit.

* **Cas de mórte.** *George Dumitru* culegător în tipografia archidiececană, a repausat *Joi* după un morb greu, în etate abia de 18 ani. Inmormântarea s'a făcut azi.

* **Producțiune teatrală și dans.** Tinerimea studióșă rom. din *Zarand și giur* va arangea Duminică la 12 August n. 1900 în sala otelului „*Central*” din *Brad*, o producțiune teatrală împreună cu „petrecere de dans”. Inoculul 2 cor. 7 óre séra. Prețul de intrare: loc I. 2 cor., loc II. 1 cor. 60 fil., parterre 1 cor., copii 40 fil. Venitul e destinat pentru sporierea fondului „*masa studenților*” dela gimnasiul român greco-oriental din *Brad*. Oferte marinimóse a se adresa la profesorul *Vasile Boneu* (*Brad*). — Acestea ca totdeauna se vor cuita publice.

Program: Iorgu dela *Sadagura* comedie în trei acte de *V. Alexandri*. Persónele: *Pitarul* *Enachi Damiean* *Dl Ioan Dămian*, *Iorgu*, nepotul lui *Dămian* *Dl Petru Circo*, *Sulgerul Gângu* *Dl Ioan Șipos*, *Comis. Agam*, *Kiulafoglu* *Dl Corneliu Albu*, *Zoita*, femeea lui *Kiulafoglu* *D-sóra* *Veturia Rimbaș*, *Gahița* *Rosmarino* *D-na* *Letitia Dămian*, *Baron de Klaine* *Șwabe* *Dl Rem Perian*, *Ițic*, zarat *Dl Ioan Bărna*, Un prieten *Dl Ioan Laslo*, *Iftimi*, feciorul lui *Dămian* *Dl George Copos*. *Musicanți*, șarlatani, slujitori, sãteni, lãutari. — Urmězã dans.

* **Tinerimea studióșă din Sinca vechiã** va aranja Duminică, în 12 August (st. n.) a. c. o petrecere de vară împreună cu producțiune teatrală. Venitul curat e destinat în favorul școlei locale. Prețul de intrare: de persónă 60 cr. — De persónă în familie 50 cr. Suprasolviri și oferte marinimóse se primesc cu mulțamitã și se vor cuita pe cale ziaristicã.

Haină — mătase

Foulard fl. 8.40

și mai sus! — 14 metri; — trimisă franco și vămuită! Mustre cu întorcerea poștei; tot astfel și din „Mătase-Henneberg“, neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 pe metru.

G. Henneberg, fabricant de mătase (*lif. de curte c. ș. r.*), Zürich. [11] 8—12

Nr. 753. [141] 1—3

CONCURS

Pentru îndeplinirea postului de paroch în parochia de a III-a clasă din Rusciori se escrie prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în foia pentru întregirea venitelor dela stat, locuința în casa parochială cu supraedIFICATELE economice de lipsă și lemnele trebuințose pentru încălzit.

Cei ce doresc a reflecta la acest post, vor ave a-și așterne suplicele concursuale instruite în sensul regulamentelor și normativelor din vigore, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Înainte de ziua alegerii se vor presenta în comună în vre-o Duminecă seú sârbătoare spre a-și dovedi dexteritatea recerută în chemarea lor și a face cunoscintă cu poporul și cu împrejurările locale.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului, în conțelegere cu comitetul parochial.

Sibiu, 25 Iulie, 1900.

Ioan Papiu
protopresbiter.

[144] 1—2

Publicațiune.

Duminecă în 19 August n. după prânz la 1 oră se va da în arândă în cancelaria comunală din Tâlmaci dreptul de pășunat pentru oi pe hotarul comunal pro toamna 1900.

Condițiunile se pot vedea mai de aprõe în cancelaria comunală.

Tâlmaci, în 8 August, 1900.

Oficiul comunal.

Nr. 555-900 [113] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela scõlele confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al Avrighului se escrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român.“

1. Drăguș, două posturi de învățători eventual un post de învățătoare, cu salariul anual de câte 600 cor., cuartir și lemnele necesari pentru foc;
2. Sebeșul-inferior, al doilea post de învățătoriu cu salariul anual de 600 cor., cuartir și 4 stângini de lemne eventual un paușal de 40 corõne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi se-și substârnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigore la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrighului, în Avrigh, (posta Avrigh, Felek, Szebenvármege) până la termenul susindicat.

Avrigh, 10 Iuliu 1900.

În conțelegere cu comitetele parochiali: oficiul protopresbiteral gr. or. al Avrighului.

Ioan Cândea
protopop

Nr. 339—1900 [121] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scõlele din comunele mai jos însemnate, tractul Mercurei, — se

deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. A p o l d u l i n f: 2 posturi cu salar anual de câte 600 corõne, cuartir natural în edificiul scõlei, eventual relut în suma de 60 corõne.

2. G â r b o v a. 1 post cu salar de 600 corõne solvit în rate lunare anticipative, cuartir natural în edificiul scõlei nou zidite și 4 stîng. lemne de foc, din cari e a se încălzi și sala de învățământ.

3. R o d, 1 post cu salar de 600 corõne, solvit în rate lunare anticipative, și 80 corõne relut de cuartir și grădină.

4. T â u, 1 post cu salar de 600 corõne solvit în 4 rate semestrale, cuartir natural constătătoriu din 2 odăi și o culină în edificiul scõlei și grădină în mârime de 400 stângini.

Reflectanții la acestea posturi au ași înainta cererile lor, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis cu însemnarea, de a se presenta în vr'o Duminecă seú sârbătoare la biserica din comuna la care au concurat spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesci.

Mercurea, la 6 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

I. Droc.
protop.

Nr. 496—900. [122] 3—3

CONCURS

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci dela scõlele comunelor însemnate mai jos, protopresbiteratul I-liei, se escrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Al m â ș e l, cu salariu anual de 600 cor., și adecă: a) în bani repartiți în popor 300 cor., b) lemne (64 cară à-2 cor. 40 fil.) în preț de 153 corõne 40 fil. c) venitele cantorale în sumă de 68 corõne. d) ajutoriu dela stat 78 cor. 40 fil. cuartir natural în edificiul scõlei, și grădină de legumi.

2. B a c e a cu filia Cueș, cu salariu anual de 600 corõne din repartiție cuartir în edificiul scõlei și grădină de legumi.

3. G o t h a t e a, cu salariu de 600 corõne și anume: a) în bani gata dela comuna politică 70 corõne; b) lemne de foc 2 stângini cubici în prețiu de 48 corõne; c) folosința întregii porțiuni de pământ cu un venit anual de 482 corõne; cuartir și grădină.

4. G u r a s a d a, cu salariu 600 corõne: a) în bani dela comuna politică 160 corõne b) venitul pământu-

lui din „Sigească 60 corõne. c) dela biserica 60 corõne; d) din repartițiunea în popor 320 corõne, cuartir în edificiul scõlei și grădină de legumi.

5. I l i a, cu salariu în bani din repartiție 540 corõne și venitele cantorale 60 corõne, la olaltă 600 corõne cuartir în edificiul scõlei și grădină.

6. M i c â n e s c i, cu salariu de 600 corõne și adecă: a) în bani 400 corõne repartiți în popor; b) lemne 80 cară în prețiu de 160 cor. c) venitele cantorale computate în 40 cor; d) cuartir în edificiul scõlei; e) grădină de legumi.

7. U l e ș, cu salariu anual de 600 corõne: din repartiție 500 cor. și folosința unui pământ arătoriu și fânăiu prețuit în 100 corõne.

Dela reflectanții la aceste posturi se cere ca se-se presente până la alegere în vr'o Duminecă ori sârbătoare la biserica din comuna la care a concurat, spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesci și pentru luarea de informațiuni, despre modul de plătire al salariului, deobligăți fiind ca învățătorii a ținea strană în biserică și a instrui pe școlari în cântări.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au se-și așternă suplicele lor concursuale instruite conform normelor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

I l i a, la 6 Iuliu 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului I-liei, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Avram P. Pécuarriu
protopresbiter

1000 corõne plătesc celui-ce va mai căpeta vr'o dată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebît). **Erezii A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cêră pretutinde-ne apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pôte căpeta, trimiț 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia „Vulturul“ C. Müller, piața-mare; farmacia Molnar, strada Cisnădiei 59. [33] 12—

A apărut:

Scrisori către eleve

de
D-șora prof. Maria Cioban

O carte foarte instructivă, se află de vânzare la

Librăria archidiececană.

Prețul 1 cor., trimisă cu posta 1 10 cor.

In **Tipografia și librăria archidiececană, Sibiu**, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile „ fl. 1.50
Sacotala, broș. „ 2.50
Aeneis ediț. II. broș. „ 1.25
Răsboiul nostru pentru neatâr-
nare, broș. „ —.50

Saisonul de primăvară și de vară

1900.

Stofe de Brünn veritabile

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 3.70, 4.80 de lână veritabilă de oae
fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână foarte fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemennea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisiu, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depositul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei se garantează. [56] 35—40

Avantajele mușterilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{3}$ Flacon fl. 3.50. delatură tõe umflăturile și depunerile de grăsimi fără se vate me părului. Intărește nervii atacați și slăbiți, delatură și distruge tõe nodurile în muschi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricitei umflării copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturii picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus excelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la tõe suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delaturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{3}$ Cutie cu fl. 1.20. delatură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestare numeroșe nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și se nu se primescă altele. Deposit în farmaci și Drogeri.

Deposit principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) la Dr. Leo Egger & J. Egger Farmacia Palatinului VI Váci körút 17 și la farmacia Iosif Török Bpesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și muschii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal se prestee cele mai mari strapații și fugi, se înțelege după freacare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la tõe urmările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepepire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuița la urdinare.

Mijloc în contra Coliceii alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra oprireii udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 30—104